Ч. 1 Пятниця 3 (15) січня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложеньем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостввах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Радістна новина.

Читаємо в „Буковині“:

Радістною новиною починаємо новий рік 1897-ий, — дай Боже, аби він аж до кінця приносив нам як найчастійше такі милі несподіванки! Ото вчера голова нашого Народного Дому п. надсовітник Сидір Винницкий дістав від краевого президента ґр. Ґоеса повідомлене (до числа 4716 през.), з котрого на велику нашу радість всї ми дізнали ся, що з доходів державної льотериї призначив наш Цїсар Рускому Народному Домови в Чернівцях суму шість тисяч зр.

1837—1866—1896.

Кажуть, що история повтаряє ся. Єсть в тім дещо й правди, бо остаточно люди людьми, учать ся одні з других. Потомки беруть собі науку з предків, або й не беруть єї, а лиш просто самою силою навички роблять так само, як робили предки, і тогди найчастійше попадають в ті самі похибки, що і предки. Тогди мусить повторити ся та сама история. Гадав би хтось н. пр., що наші теперішні страйки суть якимсь зовсім новим обявом нашого житя суспільного. Тимчасом неправда; страйки були вже в глубокій старині, бо 3000 літ тому назад. Отже история дійстно повтаряє ся. А коли повтаряє ся, то виходить з того дуже важна для нас наука: треба учити ся історії, треба пильно слідити за тим, що було, держати ся всїма силами того, що було добре, а так само всїма силами уникати того, що було зле, щоби знову не впадати в похибки предків і самим собі зле не робити.

Але не потребуємо аж далеко, аж в глубоку старину сягати, щоби побачити, як история часто повтаряє ся; досить булоби сягнути лиш в старшу историю нашого народу. В наших очах повтаряє ся майже то само, що бувало в давну давнину. Не хочемо тут переводити порівнаня, не хочемо наших слів ілюструвати фактами з давної бувальщини, але не так то давні часи мимо волї приходять па гадку — послїдна сотка літ, як би умисно розділена на три майже рівні части, котрі ми в заголовку зазначили роками 1837—1866—1896. Роки ті стали ся вельми характеристичними в нашім розвою народнім в послїдній сотці літ, а що ще замітнійше, то та впадаюча дуже в очи обставина, що они зазначують три майже рівні відступи часу в нашім розвою народнім: на кожду припадає пересічно по 33 літ, отже тілько, кілько потреба для повного розвою одного поколїня.

По прилученю Даниловоï спадшини до корони Габсбурґских Монархів треба було, пересічно взявши, 33 літ, щоби народна ідея руска перший раз віджила. Она віджила, але обняла собою лиш дуже маленьку громадку людий, а першим єї виразом було видане Маркіянової „Русалки Днїстрової“ в 1837 р. Як і з ким мусїли бороти ся ті люди, що перші двигнули народну ідею — того не потребуємо тут розбирати; але на то мусимо вказати, що она розвиваючись дальше, мусїла навіть з найтїснійшого кружка лишати й людий, одних на однім, других на другім боцї. Оставались лиш ті, що єї від разу добре зрозуміли, поняли і щирим серцем та кріпкою волею приняли до себе.

Довго борола ся та ідея; здавало ся навіть, що она вже завмирає на ново. Повтаряла ся история з давних часів. Знайшлись люди, що покланяючись чужим богам, хотїли єї вбити, докладали до того всїх сил, уживали всяких способів. Не минув ще знову вік одного поколїня, а вже таки здавало ся, що неправда взяла верх над правдою, що дух темноти, дух неволї народної запанував над духом сьвітла і свободи. В 1866 р. проголосив редактор „Слова“ і автор книжочки „В адін час“, Богдан А. Дїдицкий, свій поклик „Адін народ“. Здавало ся, що аж тепер вже народна ідея пропала, що єї вже вбито. І знову, як давнїйше оставались одні по однім, другі по другім боцї, але руска ідея народна все-таки ступала наперед. Знайшов ся вже більший гурток людий, котрий в 1868 р., заснував „Просьвіту“.

Від сего часу руска ідея народна борола ся знову так само, як давнїйше з противностями, а найбільшу борбу мусїла перебувати таки в самій рускій суспільности. Се именно для нас і найхарактеристичнїйше і найважнїйше. Борба та довела до того, що знову не минув ще вповнї вік одного поколїня, а той сам Б. А. Дїдицкий в 1896 р. при помочи колишнього свого ученика по званю, п. Романчука, і таки тих людий, котрі колись, як здавало ся, в обороні народної ідеї були найбіль-

1)

Послїдний з Могіканів.

(Повість Джемса Фенїмора Купера).

Подаємо тут в перекладї давну, але вічно нову, вічно сьвіжу повість американьского писателя, знану добре в цїлім образованім сьвітї, лиш у нас наименше. Оцїняти єї не потребуємо; хто єї прочитає, сам зрозуміє і оцїнить єї вартість. То лиш можемо сказати напевно, що она сподобає ся всїм, і старшим і молодшим. Навіть ті, що вже єї раз колись читали в иншім перекладї, будуть радо читати єї в перекладї рускім, пригадуючи собі то перше вражінє, яке она на них зробила. Мусимо однакож сказати кілька слів про самого автора і ті часи, що дали основу до сеї повісти, а котрі потрібні до зрозуміня вже самого початку повісти.

Джемс Фенїмор Купер (James Fenimore Couper) родив ся 1789 р. в Берлїнґтонї (Burlington) на північнім всходї від Філядельфії. Молодим хлопцем мав Купер велику охоту до всїляких пригод і длятого, скінчивши школи, вступив до маринарки. Оженившись опісля, виступив з морскої служби і осїв в маєтности свого батька в Куперставнї. Тут розпочав він свою писательску дїяльність повістию „Осторога“ (Precaution), котра однакож не мала великого значіня. За то велику славу зробили єму слїдуючої повісти як „Шпигун“ (The Spy) і „Піонїри, або жерела Сусквеганни“ (The Pioneers, or the sources of Susquehanna). Повість „Послїдний з Могіканів“ (The Last of The Mohicans) принесла єму найбільшу славу і поставила єго в радї найперших, всесьвітних писателїв. Она належить до тих пятьох Куперових повістий, що впорядковані після свого змісту, суть звістні під спільною назвою „Оповіданя Шкіряної панчохи“ (Leather-Stocking Tales). В 1826 р. перенїс ся був Купер до Европи, де прожив пять літ і писав дальші повісти. Вернувши назад до Америки, писав він згадки із своєї подорожи і дальші повісти, котрі однакож не мали вже тої краси, що попередні. Купер помер у вересни 1851 р. в Куперстави.

Повість „Послїдний з Могіканів“ має за основу ті часи, коли в Америцї вела ся між Французами а Анґлїйцями війна о верховну власть і коли вимирало могуче колись племя Індиян, зване Могіканами, що жило по обох берегах ріки Гудзон. Могікани відступили були Голяндцям кусень своєї землї, а ті поставили там, в тім місци, де нинї місто Альбанї, свою кріпость. Голяндцї помагали Могіканам у війнї з племенем Моґак (Mohawk), що належало до більшої племінної громади Ірокезів. Коли Моґали в 1628 р. побили Могіканів, розбрели ся ті по цїлім краю і змішали ся з другими племенами так, що остаточно і слїд за ними пропав. Лиш повість Купера лишила нам про них згадку на віки.

Сполучених Держав в тих часах ще не було; були лиш на всходї анґлїйскі, а на заходї і на півночи французскі кольонії. Около 1755 р. пішла була між Анґлїйцями і Французами суперечка о границю та о торговлю футрами. Анґлїйцї віддали були всю торговлю спілцї льондоньских купців, а Французи хотїли їх прогнати і стали будувати кріпости для оборони против Анґлїйців. З того прийшло опісля до війни. Анґлїйцї забрали були Французам 300 кораблїв, а в 1755 р. вислали були свою фльоту під проводом Браддока, котра мала недопустити, щоби Французи подали поміч своїй залозї в кольонїях, та взяти також французскі кріпости. Але Французи при помочи Індиян так побили анґлїйске войско, що як би не оглядність маиора Вашинґтона, пізнїйшого сподвижника американьскої независимости, то ані один вояк анґлїйский не уйшов би був рук Французів.

Глава перша.

Кольонїйні війни в північній Америцї відзначали ся особливо тим, що воюючі мусїли насамперед перебути борбу з непривітними пустарами, заким приступили до убийчої борби з ворогом. Непроходимі лїси розділяли ворожі анґлїйскі і французскі кольонії. Твердої натури кольонїст і вишколений Европеєць, що воював побіч него, мусїли нераз цїлими місяцями заходити ся коло того, щоби перебрати ся через пороги в рїцї або перейти через дикі гірскі вивози, заким знайшла ся нагода показати свою відвагу в більше воєнній борбі.

Але наслїдуючи терпеливість і незважанє на себе самого краєвих борців, научили ся они незадовго поборювати такі трудности, а з часом здавало ся, що нема в лїсах хоч би й як тайної криївки, хочби і як укритої печери, де би

шими его противниками, виринув знову на верх, хоч що правда, вже не яко давний проводир москвофілів, а лиш яко їх посередник, яко параван проворнїйших і меткійших як він людий.

І знову повтаряє ся історня. І знову може як давнїйше, будуть оставати ся одні по одним, другі по другім боцї, бо приходить ся вже третий раз на ново підоймати народну ідею. Щастє лиш, що тепер вже есть значно більший круг людий, сьвідомих тої ідеї і они еї піддержать тим сьмілїйше, тим певнїйше.

Не хочемо сего порівнаня розвивати ширше. Вистане сего, щоби показати, що для нас в цїлій сїй історії найважнїйше, найбільше поучаюче. З маленького сего порівнаня виходить, що у нас народна ідея не розвиває ся так як у инших народів, не поступає одним ходом, постійно, наперед, лиш хвилево, від часу до часу. Друге поколїнє вже забуло на то, що перше робило, а трете на то, що робили два попередні. Яким способом могло то стати ся, щоби ті люди, котрі зростали в тій борбі, яку вела ідея народна таки серед нашої суспільности з тими, що старали ся еї вбити, а котрих видимою головою був, а до нині лишив ся їх прототипом згаданий Б. А. Дідицкий, — як, кажемо, могло то стати ся, що ті люди так відразу перекинули ся на сторону того-ж Дідицкого, взглядно тих, що поза ними стоять?

Нехай нам нїхто не каже, що то дух опозиції спонукав до того, обставини, відносини і т. п. То не правда! Ідея народна, коли у когось есть, не перестане в нїм бути і в найзавзятїйшій опозиції, але заразом і не допустить до того, щоби він, хоч би лиш для хвилевях користий лучив ся з там, котрий як-раз старає ся убити в нїм ту ідею. Так можуть поступати хиба лиш люди, котрі за слабо, більше лиш поверховно, чують в собі ту ідею. Нехай нїхто не каже, що в політицї можна з ким небудь лучити ся, отже в тім сполученю опозицийних народовців з москвофілами нема нїчого злого. Певно, що в політицї можна в деяких хвилях лучити ся і в найбільшим противником; але тогди мусить ся знати і видїти добре наслїдки такого сполученя. Що москвофіли знали і видїли добре ті наслїдки, то річ певна. Дідицкий, Марков і спілка знають дуже добре, певно лїпше як Романчук і Нагірний або хоч би й доктори Кость Левицкий та Олесницкий, що не у виборах політика. Факт торічного сполученя сягнув трохи глубше, як до виборів, трохи дальше, як по границї Галичини. Народовским опозицийникам здавало ся, що они Господь знає, якого комусь наженуть страху своєю політикою, що Господь знає, що вдіють і як високо підуть в гору, а тим часом не видять, як низько впали, як аж тепер вже не можна з ними числити ся; досить лиш витягнути консеквенциї з їх поступованя. А що було би, як би навіть вже при виборах витягнено ті консеквенциї? Москвофіли фактично опанували ситуацию, а в політицї належить ся першеньство тому, хто есть паном ситуациї, а не тому, хто страшить, хто на вічах або в парляментї страшно остро говорить або так тамо пише в ґазетї.

Народовскі опозицийники перестали фактично від минувшого року бути партиєю полїтичною, стали ся частиною москвофільскої партиї, з котрої дїйстно зробили партию полїтичну, а їх праса стала ся лиш відгомоном москвофільскої. Навіть в такім случаю, як би декому в них, як они того може надїють ся, удало ся „перехитрити“ москвофілів, прийшлось би їм на ново творити партию полїтичну — розпочинати знову з кінця всьо роботу, бо руску народну ідею прибили таки они самі вмавляючи в себе і в нарід, що держать еї високо.

Стало ся то все головно длятого, що ми через два поколїня не старали ся поглубити в собі народну ідею ні наукою нї вихованем домашним. Одно поколїнє за другим зростало по найбільшій части без глубшої сьвідомости тої ідеї; молодїж наша хитала ся в нїй так само, як хитає ся нинї. Лиш деякі одиницї, що щасливим случаєм зрозуміли та іменли ся еї, держать еї кріпко і непохитно. Правда, тих одиниць есть вже нинї богато і в тім щастє руского народу. Нехайже они тепер не лиш піддержують народну ідею в тяжких хвилях, але нехай і старають ся еї поглубити. Полїтика вимагає так само як і вся народна робота науки і вихованя до неї. Отсе нехай тепер буде нашою задачею, бо лиш тогди розвій народної ідеї буде поступати постійно і не будуть вертати ся давні похибки.

Новинки.

Львів дня 14-го січня 1897.

— **Є. Вел. Цїсар** затвердив вибір князя Романа Пузини, властителя Гвіздця, на презеса, і о. Тита Войнаровского, греко-кат. пароха з Балинець, на заступника презеса ради повітової в Коломиї, та вибір Евст. Загурского, властителя Колодіївки, на презеса, і дра Мавр. Розенштока, властителя Скалату, на заступника презеса ради повітової в Скалатї.

— **Перенесеня.** П. Мінїстер судівництва переніс заступника Прокураториї державної в Золочеві Стан. Лещиц-Милашевского до Львова і заіменував заступника прокураториї державної у Львові Вікт. Пивоцкого прокуратором в Тернополи, а ад'юнкта судового Тад. Малину в Перемишли заступником прокуратора в Золочеві.

— **Є. Е. Маршалок краєвий** гр. Стан. Баденї повернув з Варшави до Львова.

— **Жертвою нового зарядженя**, щоби не давати дзвінком знати, коли має надходити поїзд зелїзницї на стацию, став пакер зелїзничий в Станиславові, іменем Скомский. Видно він забув, обслугуючи пасажирів львівского поїзду, що рівночасно надходить поїзд з Гусятина. Не чуючи жадного сигналу, хотів перебічи шлях, але в тій самій хвили ухопила его льокомотива і здавила на безформену масу.

— **Народна фантазия.** Рух еміґрацийний викликав у нашім народї також цїлі байки. Що пок. цїсаревич Рудольф має жити в Бразилиї, а цїсарева невістка Стефания виграла Канаду „на льоси“ — ті байки вже знані. Але до черновецкої „Буковини“ прислав один еї читатель з провінциї ще новійшу байку, в котрій чого як чого, а фантазиї справдї найбільше. Аби еї розуміти, треба

можна бути безпечним від злїзливости тих, що готові були проливати кров свою, щоби лиш заспокоїти свою мстивість, або щоби помагати захланній полїтицї жителів далекої Европи.

В сїм просторім окрузї пограничнім нема може ані одного кусня землї, котрий би міг більше розповісти про дикість і лютість сего веденя війни, як та сторона, що тягне ся від жерел Гудзона [1]) аж до недалеких озер.

Тут то було головне, кроваве побоєвище, на котрім відбули ся найважнїйші битви о пановане над кольонїями. На місцях, пануючих понад гостинцями, ставлено форти, здобувано їх, відбирано назад, рівнано з землею і відбудовувано наново, після того, як кому усьміхнула ся побіда, або як кому було потреба. Поселенець уступав ся від небезпечних вивозів дальше в глубину краю, в границї старійших осель, а більші, як ті армії, які звичайно висилав сюди матерний край, пускали ся в глубину лїсів, з котрих виходили відтак знову хиба лиш подібними до якихсь страхопудів, вимуділі з трудів і недостатку або пригноблені потерпівшою поражкою.

Нещасливі еї сторони незнали нїчогісенько о штуках мира, а все-так їх долинами несли ся голоси воєнної музики, а відгомін в горах повтаряв сьміхи і дикі крики переходячого войска.

На сїм місци борби і проливи крови відбували ся ті подиї, котрі хочемо тут розповісти, в третім роцї війни межи Анґлією а Франциєю о посїдане краю, котрий на щастє ніяка з тих держав не мала на віки задержати при собі.

Безглуздість анґлїйских проводирів в Америцї і нещасний брак енерґії в радї у себе дома скинули були повагу Анґлїї з тої гордої висоти, на якій станула була талантом і підприємством своїх давнїйших борців і мужів державних. Вороги вже еї не бояли ся, а еї слуги стратили борзо то спасенне довірє, яке нам надає поважанє себе самого.

Поселенцї, розуміє ся, відчували ті прикрі наслїдки, хоч і зовсїм не їх була в тім вина. Недавно тому видїли они, як непобідиму в їх очах армію матерного краю, котрий так високо цїнили, армію, котрої вожда покликано на се важне становище задля его рідкого войскового таланту, розбила горстка Французів та Індиян, а від цїлковитої загляди уратувала еї лиш холоднокровність і відвага вірджіньского молодця, котрого пізнїйша слава мов би силою моральної правди розійшла ся аж до найдальших границь християнського сьвіта.

Від сего часу грозили нові небезпечности, котрі сила уяви ще збільшала.

Перепуджені кольонїсти чули в кождім подуві вітру вите Індиян, котрих безпощадну лютість збільшав ще пострах війни. Всї ще памятали добре страшні, кількаразові різнї, а що раз то нові вісти о нічних убийствах, в котрих жителї лїсів були найлютїйшими героями і головними діячами, не давали їм на них забути.

Коли перепуджений і легковірний подорожний розповідав о тих страшних подїях в лїсах, то боязливым аж кров стигла в жилах, а матері журливим оком споглядали навіть на ті дїти, що спали прецї серед безпечного міста.

Словом сказавши, страх мав великі очи і убивав всяку розвагу та робив невільниками найпідлїйших пристрастий навіть тих, котрі повинні були показати свою мужеску відвагу. Навіть найсьмілївійші, люди, що мали ще найбільше довірє, стали вже були сумнївати ся о кінци війни, і з кождим днем росло число тих, що вже в дусї видїли, як всї посїлости анґлїйскої корони в Америцї здобуде еї християньский ворог, або спустошить его лютий союзник.

Отже коли наспіла вість до форту, положеного на полудневім кінци сторони краю межи Гудзоном а озерами, що Монкальм [2]) іде долї Чемпленом [3]) з таким множеством войска, „як листя на деревї“, то принято еї більше з миролюбивостию боягузів, як з радостию сьмілих борців, котрі довідують ся, що ворог іде їм на стрічу.

Вість ту принїс був одного дня лїтом під вечер якийсь індияньский глядатай, а разом з нею також і жадане Менра, що був комендантом залоги в кріпостях над берегом „сьвятого озера“, щоби єму вислати чим скорше сильну поміч.

Обі ті позициї лежали може на пять миль одна від другої, а що гостинець для тяжких возів лише що розширено, то відділ войска з потрібними возами пакунковими не міг лїтом від всходу до заходу сонця зробити дорогу, котру сини лїсі робили до двох годин.

Піддані британскої корони називали одну з тих лїсних кріпостий „Вільгельм Генрих“, а другу „Форт Едвард“, іменами двох улюблених князів пануючої родини.

Перша з них стояла під командою згаданого вже шкотского ветерана і еї боронили один полк правильного войска та кілька краєвих, число, що правда, за мале, щоби могло ставити опір тій страшенній силї, яку вів Монкальм з собою.

У фортї Едварда стояв ґенерал Вібб, комендант королївскої залоги в північних провінциях, з більше як пять тисячами людий. Коли-б сей офіцир стягнув був всї лякі відділи, що стояли під его командою, то міг поставити майже вдвоє тільно войска проти підприємчивих Французів; але що як офіцири так і вояки були застрашені неудачами, то волїли дожидати страшного ворога в своїх укріпленях, як спиняти его в походї.

Зараз по тім, коли наспіла та вість, розійшла ся чутка в таборі, що півтора тисячки людий мають вирушити досьвіта до „Вільгельма Генриха“. Чутка та показала ся незадовго правдивою, коли пороблено всї потрібні приготовленя до дороги.

Коли сонце, червоне мов грань, зайшло за далекими горбами на заходї, а пітьма вкрила місце, притих гуркіт і гомін, погасли послїдні сьвітла в офіцирских острогах [4]) і в цї-

---

[1]) Ріка, що широким устем впадає коло Ню-Йорку до моря.

[2]) Французкий ґенерал.

[3]) Champlain, озеро в продовженю долини ріки Гудзон.

[4]) Острогом (по нїмецки Blockhaus, по анґлїй-

пригадати, що торік в деяких буковиньских околицях був великий град, котрий — як довідуємо ся з байки — падав з причини змиї з Канади.— Дївка горошівска оповідала ту казку одному побережникови з Добринївских лїсів, а від него посереднє дізнала ся „Буковина". Отже з Канади надлетїла страшна змия з 24 головами. Аби єї не пустити в наш край, дав Бог великий град. Наробив тоїї град і нам великої шкоди, але за то й обірвав крила тій змиї і она впала в Молдові. Страшна потвора — на 12 метрів довга. Там она й до нинї лежить, не може летїти, тільно рунтає ся. Їсть глину. А закопати єї боять ся, бо цїлий сьвіт засмердїв би ся від неї. Коло неї стоять з канонами і чекають на комісию; післали до царя, аби прийшов порадити, що з тим робити.... — Невеличка то байка, але сьвідчить доволї о буйній фантазиї наших селян. Та фантазия і найбільше їм шкодить, бо як видумує і змиї в Канади, так само видумує і край дармоїдів за морем.

— **Крадїж на почтї.** В недїлю вечером або в понедїлок рано украдено на краківскій почтї гроші з дирекцийного бюра. Виновник отворив доробленими ключами бюро і розпочав передовсїм господарку в бюрку секретаря п. Гицкевича, звідки забрав около 200 зр. Відтак перейшов до комнати директора п. Давидовского і тут також доробленими ключами отворив вертгаймівску касу, з котрої укрив 250 зр. готівкою, хоч в касї було більше гроший. Виновника викрито вчера. Єсть ним помічник возьного почтового Йосиф Кшановский; украденї гроші найдено в пивници одного дому в Дембниках.

— **Страшна пригода** лучила ся перед кількома днями в курнерскім поїздї на шляху між Парижем а Брукселею. Недалеко стациї Галь, коли один подорожний виглянув вікном, відорвав єму поїзд зелїзничий, що надбіг з противної сторони по других шинах, голову від тулова.

— **Паперові стовпи телеґрафічні** — се найновійший винахід в промислї виробів паперових. Маса паперова мішає ся з бораксом, солею і иншими субстанциями, а праса гидравлїчна надає їй форму дуплавих цилїндрів. Стовпи паперові мають бути о много придатнїйші, як деревлянї, не тілько длятого, що лекші, але і длятого, що далеко лїпше опирають ся всїляким впливам атмосферичним.

— **Сьмілу крадїж** докопали в ночи з 9 на 10 січня в Чернівцях при паньскій улици під ч. 17 у панї Анни Будзиньскої. За помочию дороблених ключів отворили злодії мешканє і закрали ріжні дорогоцїнности на суму около 300 зр. Полїциї удало ся скоро прийти на слїд злочинцїв і они сидять вже тепер в безпечнім місци. Суть то помічники слюсарскі Орнштайн і Кольрайтер; при них найшла полїция всї краденї річи.

— **Нужда в Сицилиї.** В Палермо не стає вже робота для всїх бідних і голодних робітників, що цїлими днями залягають входи до палати королївского комісаря, та до редакцийних бюр сицилїйских дневників з жаданями о хлїб, або о працю. Як стверджає найдокладнїйша рядова статистика, єсть в самім Палермі більше нїж 10.000 людий, що вже від кількох місяцїв не мали анї найменшого зарібку. А розуміє ся, що більша часть тих людий утримує єще жінок, дїтий, родичів або кревняків. Тим способом можна на певно почислити 50.00 людий, що морять ся голодом. А до них не вчислені ще ті, що вправдї мають занятє, але їм обнижили внаслїдок дешевости рук до працї їх заробок до такої низкої цїни, що ся плата не вистарчає їм на достатне удержанє. Деякі фабриканти поводять ся нїби тим людским способом, що обнижають платню своїм робітникам, на те щоби могли приняти більше рук і дати нагоду заробити що-небудь умираючим з голоду. Иньші знов зміняють своїх робітників що тиждень або і що три дни, щоби наперемiну подавати ширшим масам спосіб до житя. В наслїдок того панує між людностию страшенне роз'ярене. Видно, що на Сицилиї ще гірша біда, нїж у нас!

Померли: др. Михайло Козловский, краєвий адвокат в Перемишли, дня 11 с. м., в 62-ім роцї житя; — др. Ґвідо Виспяньский, лїкар в Сокали дня 9 с. м., в 36-ім роцї житя. Покійний набавив ся тифу в шпитали.

лім таборі настала така глубока тишина, як в тім лїсї, що его окружав.

Але скоро лиш стало на сьвіт піднимати ся, вже бубни загудїли і побудили вояків з глубокого сну та в однїй хвили заворушило ся в цїлім таборі.

Звичайне викликуванє вояків по імени скінчило ся борзо. Підчас коли правильне і вивчене войско з гордою самосьвідомостию уставило ся по правій руцї, збирали ся по лївій смирнїйші кольонїсти.

Передна сторожа рушила в похід, сильні віддїли окружили вози з пакунками, і заким ще перше проміне сонця заблисло крізь сїру темряву досьвітка, ішло вже войско у воєнній парадї, котра не мало причиняла ся до того, що притих потайний страх в неоднім новобранци, котрий мав тепер відбути в огни першу пробу.

Войско аж до послїдного мужа щезло вже було поза густими деревами, коли в таборі показало ся, що там роблять ся приготовленя до дороги.

Перед острогом, що своєю величиною впадав в очи, стояли вартові з того войска, котре звістне було в армії яко прибочна сторожа анґлїйского ґенерала. Перед ним стояло яких шість коний, а по сїдлах видно було, що два з них були призначені під верх для женщин, і то для женщин так достойних, яких в сїй пустари лиш рідко коли було видати.

Третий кінь мав на собі поводи і чапрак штабового офіцира, прочі були призначені до несеня пакунків і для служби.

В повнім почести віддаленю від сеї малої громадки уставило ся було кількох людий, що дармуючи, приглядали ся то богатій упряжи на конях, то подивляли благородність самих коний. Один з поміж них відзначав ся від прочих своїм виразом лиця і своїми рухами; він, видко, не був нї з тих, що дармують, нї з тих, що нїчого не знають.

Особа сего дивного чоловіка була в найвисшім степени погана, хоч і не калїкувата.

Мав всї члени тїла і суставн як звичайний чоловік, але не в так добрім відношеню до себе, як у чоловіка; коли випростував ся, то був висший від всїх, що стояли коло него; коли же сидів, то здавало ся, що він особі звичайної величини. Така сама дивоглядність, як в членах, пробивала ся і в цїлім тім чоловіцї. Голову мав велику, плечі вузкі, рамена такі довгі, що аж телепали ся єму, руки малі, майже делїкатні, ноги і литки тонкі, як би на них тїла не було, але незвичайно довгі, а колїна можна було уважати за величезні, як би стопи, на котрих спочивала ся дивна будова людского тїла, не були ще більші від них.

Недібрана одїж на тім чоловіцї, позбирана з всїляких кусників, підносила ще більше ту якусь его брусоватість. Голубий сурдут з коротками а широкими полами і низьким ковнїром виставляв его довгу шию і ще довші, тонкі ноги на злобне зирканє та замітки людий. Вузкі, пристаючі штани нанкінові були під колїнами привязані великими, білими підвязками. Одяг на ногах доповняли ще темні, вовняні панчохи і черевики, з котрих до одного була припнята острога, а то все ще тим яскравійше показувало нерозмірність его членів тїла.

З під клапи великої кишенї в шовковій, сріблом вишиваній, але замащеній камізельцї, виглядав якийсь інструмент, котрий в так воєннім окруженю можна було легко взяти через похибку за якийсь незнаний, небезпечний знаряд воєнний. Хоч і як мала була та якась дивна машинка, а все-таки звернула на себе цїкавість майже всїх Европейцїв, що були в таборі, мимо того, що многі з краєвих жителїв дотикали ся єї не лиш без нїякої обави, але ще й з повною сьмілостию. (Дальше буде.)

ски blockhous) зве ся мала деревляна кріпость, збудована з грубих трамів, ставлених в заруби один на другім, з отворами до стріляня. У нас роблено давнїйше такі укрїпленя в той спосіб, що доокола деревляної хати ставлено ще частокіл з височезних стовпів і називано то острогом. Пізнїйше замінено ті остроги (подібно як деинде бльокгавзи) на вязницї. Длятого то ще нинї значить в Росиї (в руских сторонах) „засадити когось в острог" — то саме, що „замкнути до вязницї".

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 14 січня. Пильні внесеня послів Леваковского і Романчука відкинула Палата 101 голосами против 47. Перед голосованєм ще заявив президент мінїстрів, що годить ся на бесїду намістника Галичини, Є. Експ. кн. Санґушка, виголошену в соймі, від першого до послїдного єї слова. Дальше заявив президент мінїстрів, що кладе як найбільшу вагу на коректне і законне переведене виборів.

Відень 14 січня. Від 1 лютого мають бути значному числу авскультантів судових збільшені ад'юта; 434 дотеперішних судових посад по 600 зр. ад'ютум будуть збільшені на 531 посад, а 437 посад по 500 зр. на 537 посад. На львівский краєвий округ судовий припаде 46 нових ад'ютів.

Петербург 14 січня. Ген.-ад'ютант Кн. Імеритиньский іменований ґен.-ґубернатором у Варшаві, а ґр. Муравєв, дотеперішний посол в Копенгазї мінїстром справ заграничних.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-европ. год

Відходять до	Поспішні			Особов.			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	5.55	2·06	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·08	2·19	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	10·25	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45[1]	—
Гребенова [2])	—	—	—	—	9·35	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·[illegible]
Зимної Води [4])	—	—	—	—	3·29	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович [6])	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова [7])	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45[8]	1·05[9]	3·00[10]	6·25[8]

[1]) Від 1 червня до 30 вересня. [2]) Від 10 липня до 31 серпня. [3]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. [6]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [7]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. [8]) Від 16 червня до 31 серпня що день. [9]) Від 16 червня до 31 серпня в недїлї і сьвята. [10]) Від 16 червня до 31 серпня в тиждневі дни.

За редакцию відповідає: Адам Красовський

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.